

علم ، صنعت و اہدق دارُ ہفتالی مجموعہ

اجتماعیات

تاسد جلد

اجتماعی سیاست

۳

اجتماعی سیاستك عملی مقصد و غایہ می تعیین اولئمہ من - اجتماعی سیاستی اجراءات و تطبیقاتده دكل سائلرده آرامق لازمكیر - جمیت معرفتله و جمیت ایچون - شرائط سی و علمله مساوات تامه بی تاسیس اتمك .

سیاست اجتماعیه ك عملی مقصد و غایہ می ندر : بومذهبك سالکینی جمیتده نه کی اصلاحات بایبق ایستہ یورلر ...

بو سؤاللر ك وارد اولدینی قبول و اعتراف اتمكك برابری بولا دایر معین و قلعی جوابلره انتظار اتمك عب اولدینی انكار اولئمہ من . بوندن اولکی نشریاتقزدهده ایضاح ایتدیكمز وجهله سیاست اجتماعیه شمدی به قدر حیاتك ، سیاست عمومیه ك باطله دفعه لرینه حکم سورمش اولان دولت و فرد تلقیلری بر طرفه برانه رق جمعی ، جمیتك احوالی ، جمیتك رفاهنی اساس و نقطه حرکت اتخاذ ایدر . جمیت ایسه هر برده ، هر زمانده و هر ملتده عینی احوال و تظاهراته تابع اولوب زمان و مكانك درلو تأثیراته كوره انكشاف ایدر . بناء علیه سیاست اجتماعیه ایچون هر برده و هر زمانه شامل اوله یله جك بر پروغرام ، بردستور العمل تعیین اتمك ممكن دكلدر . اجتماعی سیاست بالكر نظری بر طاقم غایه لری وارد ك هر برده و هر زمانه سبانا تطبیق اوله ییلیر . مختلف جمیتلر اجتماعی سیاست نقطه نظرندن عینی غایله آرقه سندن قوشاركن بشقه بشقه بوللره صابه ییلیرلر . بعضاً طبان طبانه ضد كوردین بعضی استقامتلرده ییله ایلریله ییلیرلر . بولطرز حرکت عینی مقصد و غایه نك حصوله مانع اولئمہ من . مثلا معلوم اولدینی وجهله اسکی زمانلرده حیات اجتماعیه و اقتصادیه به اصناف لونیجه لری تشکیلاتی حاکم اولیوردی . بو تشکیلات سایه سنده برارالق

ارباب سی و عمل ارسنده ایش بولومی و بناء علیه سی و عملك حاصلاتی مساوات و حقانیت دائرہ سنده تنظیم اولمشدی . بو صورتله مستحصلینك حضور و رفاهی تأمین اولندی کی مستهلکینك حقوق و منافعی دخی محافظه ایدیه ییلوردی . بو نقطه نظرندن اصناف لونیجه لری تشکیلاتی جمیتك حقوق و منافعی ، جمیتك رفاه و سعادت غایه امل بیلین اجتماعی سیاسته توافق ایدردی . انجق بالاخره لونیجه لری تشکیلاتی هر طرفده انحصار شکل و ماهیتی اکتساب ایش ، مستلکینه قارشی سؤ استعمالده بولندملری کی ترقیات فیه نك تطبیقه مانع اولق صورتیه اقتصادی تعالینك انكشافده سد چكمش . او وقت اجتماعی سیاست نقطه نظرندن اصناف لونیجه لریك ابقا و ادامہ می رینه رفع وازالہ سی ایجاب ایتشد .

اراضینك كویللری بینهده تقسیم و توزیی ، زواعه ملکیت نامہ حق بخش اولنسی اجتماعی سیاست غایه لرینه موافق اولدینی کی اراضینك اروا و اسقامنه مخصوص اولان صوبوللریك فردی ملکیت دائرہ سندن چیقاریلدق جمیت ملکیتی حاله افراغ اولئمہ می و بو اعتبارله اراضیده حق تصرف تحدید و تحدیدی دخی سیاست اجتماعیه نقطه نظرندن واجب كویلیر . بو نقطه نظرندن اجتماعی سیاست فردی ملکیت نه دوستی نه دشمنیدر ، جمیتك منافعه موافق كوردیکی احوالده اونی ترویج ، جمیته مضری طوقونبدنی خصوصانده تحدید و تعقیب ایدر . فردی حق ملکیتك كركه توسعده و كركه تقیدنهده اجتماعی سیاست عینی غایه نی تعقیب ایتش اولیور . او حالده دیمك اولیور ك اجتماعی سیاستی اجراءات و تطبیقاتده دكل ، انجق سائلرده ، مقصد و غایه لرده آرامق اقتضا ایدر .

اجراءات و تطبیقات ایچون اساس تشکیل ایدن غایله رك و برنسپلر ك تمیینه كلنجه بونوره امثالی جامع و اغیارنی دافع برصوردنه خلاصه بك زوردر . بز بوراده اجتماعی سیاسته اساس تشکیلی ایدن باشلیجه دستور و غایه لری تلخیص ایله اكشاف ایدجكز .

۱ - خلق جیلر ك (ده موقتارلك) مشهور بر بارولاری ، لایتیر بردستورلی وارد : خلق معرفتله و خلق ایچون

(Par le peuple et pour le peuple) بونا نظیره اوله رق
اجتماعی سیاستچیلرک بارولالری: جمیعت معرفتیه و جمیعت ایچون
(Par la société et pour la société) جله سبیله خلاصه
اولته بیلیر .

بودستور فی الواقع سوسالیسمت عاقلنده صبق صبق چینلار
بور و عمله کتله لرینی حرکت کتیریور . حالوکه حقیقت حالده
جمیعت فکری سوسالیسم اساساتیه اصلا قابل توفیق و اختلاف
اوله من . سوسالیسم فردی ملکیتی ، شخصیتی اورته دن
قالدروب هر شئی دولته ارجاع ایتکله حیات اجتماعی و اقتصادی
یکنسق برحاله کتیرمک ، انسانلر آردسندکی طبیی فرق
و تفاوتلری ازاله ، و جمیعتی یکنسق فردلردن مرکب برعضویت
شکلنه افرای ایتک ایسته یور . حالوکه جمیعت کندیبه مخصوص مزایای
نظریه به ، کندیبه مخصوص طرز حیات ، کندیبه مخصوص آمال
و مطالبه مالک مختلف فردلردن مرکب برزمره دیتکدر ، یکنسق
برنتله خلق جمیعت دکدر ، اجتماعی سیاست جمیعت معرفتیه
و جمیعت ایچون بارولاسنی اورته یه سورمکه فردی خصوصیتلری ،
شخصی مزینلری ، جمیعت مساعی و مؤسسانی معرفتیه جمیعت
خادیمی قلمق لازمکدیککی ایلری سورییور ، و جمیعت ایچنده
کرک سربست تشکیلات و کرک حکومت معرفتیه مؤسسات
وجوده کتیرمک صدریتیه بوغایه دوغری یوریور .

بوغایه ی تأمین ایچون اجتماعی سیاست بو کون مرعی و
معتبر اولان حقوق و اجتماعی تشکیلاتده انقلاب وجوده کتیرمکه
لرؤم کورمز . حال حاضری اساس اعتباریه ادامه و محافظه
ایتمکه برابر اسکی جبهه مجاهده بولنیور . (Laisser faire
laisser passer) هر شئی جریان طبیعینه رفاق ، فردک
فعالیت اقتصادی سنی هر درلو شروط و قیوددن آزاد بولندیرمق
خصوصنده اصرار ایدن لبرالره توجیه خطاب ایدره ک :

[جریان طبیی فی الواقع فردک تمامی سربستینسی تأمین
ایدر لکن جمیعت ایچنده تضاد منافع ، مختلف خلق طبقه لری
آردسند درین درین اوچوروملر پیدا ایدر ، جریان طبیی
ایله فرد تمامیله انکشاف ایده بیلیر . فقط نه چاره ک سوق طالع
ویا کور تضادک تاثیریه جمیعتک نظام و انتظامی دوجار خلل
اولور . دولت فردک دکی ، جمیعتده ک نظام و انتظامک نکه بایندیر .
وبناء علیه جمیعتک نظام و انتظامنه خلل طاری اولدینی دقیقه ده
هان دولت مداخله ایتدی ، مختلف اجتماعی صنفلر و طبقه لر
آردسند جریان طبیی نتیجه سند حاصل اولان اوچوروملر
اوزرنده کوریلر قوروملری ، جمیعت ایچنده آنه ک و موازنه یی
انتظام و انسجامی ممکن درجه محافظه یه چالیشمه لیدر .]

تساندجیلر عینی زمانده فردی بوسبتون اورته دن قالدیروب
دولتی اقامه ایتک ایسته ی سوسالیستلره دونه رک :

[فردک سربستی فعالیت جمیعتک سلامتی ایچون الزمدر .
مادامکه دولت جمیعت عضویتک برجزئیدر ، عضویتک یالکر
برجزئی سربستجه یورونه رک دیکر جزئلری صیم صبقی باغلامق ،
جمیعت نافع اوله بیله جک فعالیتلرک انکشافه مانع اولمق مناسز
و منطقسز بر حرکت اولور . بناء علیه بو کونکی حقوق
و اجتماعی تشکیلات کافی السابق دوام ایتدی ، آنجق جمیعتک نظام
و انتظامنه خلل طاری اولدینی زمان جریان طبیی به سد
چکمه لیدر .]

۲ — اجتماعی سیاست جمیعت آراسنده شخصیتک انکشافی
خصوصنده حریت کامله و مساوات مطلقه تأسیسه جهایدیر .
انکار اوله مزک شمدی به قدر تاریخ حاکم هیچ بر
دورنده ، دنیانک هیچ بر طرفده افراد بشر آراسنده مساوات
کوربه مه مشدر . مختلف دورلده مساواتسزاق شکلدن شکل
کیرمش ، مساواتسز لک درجانی متدایاً دیکشمش ، فقط هیچ
بر وقت مساواتسزاق اورته دن قالمقه مشدر . حقوق بشریه نک
مدافعه سنی تمیل ایدن فرانسر انقلابی « مساوات » برنسینی
اقایم نلته سنه کیرمشدر . لکن بو مساواتک حکمی یالکر
قانون نظر نده در ، جمیعت نظر نده دکدر . فرانسر انقلابندن
صوکره دخی ینه مختلف اجتماعی طبقه لده موازنه سزک
کیتدیکجه توسع ایتمش ، اجتماعی صنفلری بریدن آیران اوچوروملر
کیتدیکجه آیلیمش و درینلشمشدر . ادوار مختلفه مساوات
برنسینی نامنه بک شدتلی مجاهده لر جریان ایتمش ، مساوات
نامنه زادکانلق امتیازاتی ، کوله لک کچی مؤسسه لر اورته دن
قالدیرمش ، فقط جمیعت ایچنده موازنه یی اخلاقی ایدن اقتصادی
صنفلری رفع ایدمه مش ، زادکانلق برینی بورژوازی و ده
دوغری قایتالیسم اشغال ایتمش ، اسکی کوله لک برینه
pauperisme کچمش ، مساوات نقطه نظرندن هیچ بر اثر صلاح
حصوله کلمش ، بالعکس هر فان و مدنیت ترقی ایتدیکجه
« قایتالیسم » ک ظلم و تحکمی و « بوهرزم » سفالت و بریشانلقی
دها زیاده کسب و خاتم ایتشد .

صنفلر آراسنده ک تفاوتلرک مزایای شخصیه نتیجه سی اولدینی
وبناء علیه بو احوالی اولدینی کچی قول ایتک لرؤمنی اجتماعی سیاست
اصلا قبول ایتیور . شرائط سی و عمل ، شخصیتک شرائط انکشافیه
سی هر کس ایچون عینی سویه ده جریان ایتیور که مزایای شخصیه
موفقیترک درجه سبیله اولچله بیلسین . عمله لک ایله کونده بش
اون غروش قازانان بر آدم کونده یوزلرجه بیکلرجه لبرال قازانان
ارباب تشبثدن بریسی قدر ذکی ، و فعال و مزینت شخصی
صاحب اوله بیلیر . لاکن بولندینی محیط ، معروض بولندینی
شرائط معیشت و بوکی غیر شخصی احوال کندیسنی الی الابد
بو حوالده قالمقه محکوم ایدر . بوندن ماعدا شوراسی ده محققدر که

ايتديكم بر مقاله نك سوكونده ، مؤلفك ، بزه ايران ادبياتنك
عمومي تكاملني آكلانه حق بر ادبيات تاريخي وجوده كنيرمه سني
شدنه تمني ايتشم .

اوزمندان بري هر طرفدن تكرار ايديان بو تمني هنوز بر
نتيجه و برمه دي ؛ فقط ، حسين دانش بلك سلطانلرده اوقونلوق
ايچون ترتيب ايتديكي كلياتك سوكنجيسني تشكيل ايدن بو
كوجوك اثر ، ايران ادبياتي طائيفي خصوصنده كي بويوك
احتياجك داهما مكتب صيرالزندن قطعتنه جاليشيلاجنئي
كوستريور . حقيقتاً ، ايران ادبياتي حقتده كي معلوماتي بويوك
كتله يه يايقي ايچون بوندن داهما مناسب بر اصول ۱۰ ماز .
بزه حقي متفكر عد ايدنلارك بيله بويوك حقي اوقومق
خصوصنده نه ديرين بر عثله معلول اولديني دوشونيليرسه ،
بويوز حقيقتك اوقاجق اثرلك اولنورده چوق فائدمي اولاجني
قوتله اميد اولونه بيلير . هله بزه ، ايران ادبياتندن اولو اورته
بحث ايدنلارك بو خصوصده نه ياكليش ، نه اكسيك معلوماته
مالك اولدقلى ده ميدانده ايكن ...

حسين دانش بلك بو كوجوك فقط قىمتلى اثرى ، سلطانلرده
تدريس اولتوق اوزره يازيلش قلاسيق بر كتاب اولتوق ماهيتلده
آيريجي تدقيق شاياندر . «خرابات» مقدمه يله «نمونه ادبيات»
برر مكتب كتابي اولماديني حالده ناصل دونكي استادلارك ادبي
معلوماتي تشكيل ايتشمسه ، بو كتاب ده ياريكي نسلك ايران
ادبياتي حقتده كي عمومي و مشترك تلقيلرني براساس وظيفه سني
كورده چكدر . بئنه عليه ، دانش بلك كي برمتخصص طرفندن
مك ... اوقونلوق مقصيده يازيلمش بويله مهم بر اثر حقتده كي

رى ، سربسجه سويلهك لزومني حس ايتدك .

كتاب باشليجه ايكي قسمة ايريلشدر : اسلاميندن اولكي
يرانك ديني ولساني ، اسكي ايران مدنيتك عظمت و اهميتي
حقتده معلوماتي احتوا ايدن رنجي قسمن صوكر ، اسلاميتي
متعاقب ايران ادبياتنك ظهور و انكشافني تا بوكونه كلنججه
قدر كوسترمن ايكنجي برقم داهما واردر . بوني متعاقبده ،
تصوفك ايران ادبياتي اوزرنده كي تاثيرلرندن بحث ايدن اوزونجه
بر مقاله علاوه ايديلشدر . ايلك قسم ، هندستانده كي يارسي ، لرك
توصيفاتيله باشلايه رق ، اوروبايي عالملرك اسكي ايران مدنيتي
حقتده كي چوق ستايشكار افاده لرني بربري ارقه سنجيه احتوا
ايدريور . برچوق آيتلر حديثلرله ده تايد ايدلن بو ايرانك
منزلتلى ، بختندن صوكر ، ايرانك ويران ادبياتنك بوكونكي
حاله و عثمانلي ادبياتي اوزرنده كي تاثيرانه عائد برقاج حقيقتك
معلومات واردر كه ، اونى ده ، فارسي لسانك كچره چكي تكامل
صفحه لرني ، فارسي ادبياتنك باشلانغنجيه ، زردشتيليك ،
آنوريلرك ايران اوزرنده كي تاثيرلرني متعلق مختصر حقيقتله

ارباب تشينك قازانجلى قسم اعظمي اعتباريله مزايى شخصيه
نمره سي دكل شخص ايله علاقه دار اوليان برطاق تصادفلرك
نتيجه سي اولور . اقتدار و مزيت شخصيه ايله اكتساب اولنان
قمتلر و ملكتيلر بوق دكلدر . فقط بونلر تصادفك ، غير شخصي
تاثيراتك نمره سي اولان ثروتلره نسبتله هيچ مئابه سنده قالير .
تصادف دينلن غير شخصي تاثيرات دوغورودن دوغرى به
جعبندن دوغديني ايچون بو تاثيراتك محصولى اولان ثروتلرك
هيچ اولوزه قسماً اولسون جعبتك خيرينه مصروف اولمسي
بك طبيعيدر . اجتماعي سياست ؟ ارباب سسي و عمل لازمكلن
تشكيلات و مؤسسات ايله نجهيز ايتك صورتيله اولنره ارباب
سرمابه و تشبث ايله مساوي شرائط دارمنده عقود و معاملانده
بونلوق امكانني احضار ايدر و هر كسك حائر اولديني مزيت
شخصيه كوره ايش كورمه سني تحت تايمينه آليز . تشكيلات
اولورسه باترونلر عرشك زياده لكندن ، عمله نك احتياجندن ،
ويكي مساعد احوالدين بالاستفاده ايتدديكي شرائطي قبول
ايتدريور ، طرفين عاقدن مساوي قوتلره قارشى قارشى به
كلوب اكلاشه بيليرلر . ايشته شرائط سسي و عملده مساوات
نامه تايمين اولندقدن ، غير شخصي تاثيرات ايله حصوله كان
ثوتلرده جعبتك حق تصرفي قبول اولندقدن صكره صنوف
مختلفه آره سنده باقي قاله جق اولان قوتلر حقيقت مزايى شخصيه
محصولي عد اولتوب بحق و مشروع نظريه ياقيله بيلير . ايشته
اجتماعي سياستك اك رنجي وظيفه لرندن برى ده شرائط سسي
و عملده مساوات تايمين تاسيس ايتكندن عبارتدر [۱] .

نكس آب

ادبيات مصاحبه لرني

ايران تاريخ ادبياتي

نخري : حسين دانش - مطبعه عامره ۱۳۳۲ - صفحه ۱۰۰
استانبول دارالفنوننده ايران تاريخ ادبياتي كرسي سي قاج
سندن برى صلاحيتله اشغال ايدن حسين دانش بلك ، بش آني
سنه قدر اول ، ايران ادبياتنك بويوك استادلري حقتده كي
يارجه بارجه تدقيق لرني «سرمادان سخن» عنواني آفنده
نشر ايتشدى . اسكي ادبياتلرله بك ياقين ، بك صيق بر رابطه سي
اولان يواسكي و كوزله ادبياتي آكلامه ، بزم ايچون اسكي ادبياتك
تدقيق ايچون ضروريدير . ايشته اك چوق بو ملاحظه ايله ،
«سرمادان سخن» حقتده او زمان «ثروت فنون» ده نشر
[۱] اجتماعي سياستك ديكر بره نسيلى بوندن صكره كي مقاله لرده
موضوع بحث اوله حقتدر .